

19. Alle dingen tegen

'Al deze dingen zijn tegen mij.' (Gen. 42:36). Je zou het wel gaan denken. En misschien heb je het ook wel eens gedacht in je eigen leven. Misschien lijkt het er wel op, dat alles tegen je gericht lijkt te zijn. Misschien is de wanhoop je nabij. Komt er dan nooit een keerpunt in mijn leven? En misschien verborgen voor de buitenwereld, maar duidelijk herkenbaar in je eigen hart gaan je vuisten naar de hemel en schreeuw je het uit: 'al deze dingen zijn tegen mij'.

Zo verging het wel Jakob. Dagen, weken lang had hij op de uitkijk gestaan. Verlangend om zijn zoons terug te zien komen. Iedere morgen vroeg ging hij naar de weg en tuurde hij de horizon af om te zien of er niet tien mannen verschenen. Vol verlangen om hen terug te zien komen uit Egypte met het voedsel. Eens, vroeger, had hij ook zo gestaan. Toen wachtte hij op Jozef, die hij er alleen op uit had gestuurd om zijn broers op te zoeken. Jozef verscheen niet. Die was nooit meer terug gekeerd. Wel tien andere zoons. Met de verscheurde en bebloede mantel van zijn meest geliefde zoon. Nooit was Jakob het vergeten. Nooit was de pijn uit zijn hart verdwenen.

Eindelijk verschenen daar in de verte de stipjes van een kleine karavaan van mannen met hun ezeltjes. Zouden ze het zijn? Lang hoefde Jakob op het antwoord niet te wachten. Snel herkende hij voorop de oudste, Ruben. En ja, Levi, Juda, Dan, Nafthali... allen waren ze daar. Nee! Er miste er een! Simeon was er niet bij. Bange voorgevoelens bekropen het hart van de oude Jakob. Waar was Simeon? Omgekomen? Zouden de andere negen straks ook zijn mantel laten zien; bebloed en gescheurd? Bezorgde rimpels staan er op het aangezicht van Jakob als de mannen bij de tent aankomen.

Nee, Simeon was niet omgekomen. Maar Jakob wist niet wat hij erger vond toen hij hoorde hoe Simeon gevangen zat bij die harde onderkoning van Egypte en hoe die verwachtte dat zijn jongste, zijn liefste Benjamin de lange reis naar Egypte maken zou om daar voor hem te verschijnen. Pas dan zou hij ervan overtuigd zijn dat de tien mannen geen verspieders, maar vrome, oprechte mensen waren. Simeon was daar als borg, als onderpand voor Benjamin!

En toen hij het alles hoorde, riep hij uit: 'Gij berooft mij van kinderen! Jozef is er niet, en Simeon is er niet; nu zult gij Benjamin wegnemen! Al deze dingen zijn tegen mij.'

'Gij berooft mij'. Tegen wie sprak Jakob hier? Ja, tegen de tien zoons die zojuist uit Egypte zijn teruggekeerd. Wonderlijke woorden. 'Gij berooft mij van kinderen'. En dan begint hij met Jozef! Jozef die hij al meer dan twintig jaar niet gezien had! En scherp zullen die woorden in het hart van de broers gestoken hebben: GIJ berooft mij!

Had Jakob al die jaren vermoed dat de dood van Jozef niet het werk van wild gedierte, maar van zijn eigen zoons was? Had hij iets van de triomf in hun stem gehoord en de boze flikkering in hun ogen gezien, toen zij hem de mantel toonden en de leugen vertelden? We weten het niet. Wel weten we dat de broers hun moord en bedrog duur betaalden. Eerst kregen ze het zwaar te verduren in Egypte, bij die onderkoning, die zo precies naar hun familie vroeg. En die de belijdenis uit hun mond wist te persen: 'doch de een is niet meer'. Hoe gingen toen hun gedachten terug naar Jozef, die ze zo wreed behandeld hadden! Hun geweten begon hun meer en meer te kwellen. Zeker toen ze na die bekentenis drie dagen in de gevangenis moesten doorbrengen. En toen ze de terugreis zonder Simeon moesten beginnen, bleef de schuld hen drukken. Dit alles hadden zij op hun geweten! En dan, bij thuiskomst, die striemende woorden van hun vader: GIJ berooft mij van kinderen! Jozef is er niet. Was er nog meer nodig om hen diep in het stof te doen buigen?

'En Simeon is er niet; nu zult GIJ Benjamin wegnemen.' Of Jakob het zo bedoeld heeft of niet; ook hiervan kregen de broers de schuld. Eerst Jozef. En nu Simeon en Benjamin ook nog! En zij voelden de schuld die op hen rustte. Dat blijkt wel uit al de woorden die ze hierna spraken. Lees de woorden van Ruben (42:37) en van Juda (43:8, 9) maar.

'Al deze dingen zijn tegen mij!' Dit waren de woorden van Jakob. De woorden van een mens. Een mens in groot verdriet. 'Al deze dingen zijn tegen mij!' Maar hoeveel begrip we hier voor Jakob ook mogen hebben; zijn woorden zijn NIET waar. Je weet toch nog waar we mee begonnen met het leven van Jozef? 'En wij weten, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk dengenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn.' (Rom. 8:28). Zo een was Jakob er ook! Een die God liefhad, en

die naar Zijn voornemen geroepen was. Bij zo iemand passen de woorden 'al deze dingen zijn tegen mij' helemaal niet. Al deze dingen werken mede ten goede!

Er wordt ons niet gevraagd om dat 'goede' vooruit te kunnen zien. En zelfs als we *denken* het te kunnen zien, dan nog is Hij machtig 'meer dan overvloediglijk te doen, boven al wat wij bidden of *denken*, naar de kracht, die in ons werkt' (Ef. 3:20).

Er wordt ons niet gevraagd om 'het goede' te zien, maar wel om het te verwachten. Gods Woord aan de Zijnen te geloven, en ons er in te verheugen. Verheugen in 'het goede' wat we nog niet eens kunnen zien? Terwijl we alleen maar tegenspoed ervaren? Hoe kan dat nou?! Dat is een van de geheimen van geloof. Ons meer vast te klampen aan Gods Woord dan aan woorden van mensen. Meer waarde te hechten aan Zijn beloften dan aan wat de wereld ons biedt. Ons levenshuis te bouwen op het machtige verlossingswerk van Christus in plaats van op de altijd wisselende, o zo onzekere omstandigheden om ons heen. Als we dat leren zien, zullen de woorden 'al deze dingen zijn tegen mij' ons steeds moeilijker over de lippen komen. En een bestendige vreugde zal ons hart en leven doortrekken.

En er is nog iets wat Jakob vergat. Te midden van deze droevige omstandigheden waren er ook zegeningen. Veel te weinig letten we daar op. Bijna altijd letten we op de donkere kant van de zaak en ontgaan ons de lichtpunten. Laten we ze eens in Jakobs droefheid bekijken.

Ten eerste: waarom had hij zijn zoons eigenlijk naar Egypte gestuurd? Om daar koren te kopen 'opdat wij leven en niet sterven' (Gen. 42:2). En koren hadden ze gekregen. In overvloed. Onderweg had een van hen al ontdekt dat hij niet alleen koren maar ook zijn eigen geld had gekregen (v. 27). En bij thuiskomst ontdekten zij dat het niet alleen bij hem maar bij allemaal zo was. (v. 25). Zij hadden een overvloed aan koren *voor niets* gekregen. Ze hoefden het niet te kopen. Het werd hun gegeven. Wij weten dat de hand van Jozef hierin was (v. 25). Maar dat konden zij niet zien. Uit liefde tot zijn broers had Jozef geboden dat men de zakken niet alleen met koren vulde, maar ook dat men hun het geld terug gaf. Uit liefde? Ja. Toen de broers voor elkaar de bekentenis van hun misdaad uitspraken (v. 21, 22) hoorde Jozef het. Dat konden de broers niet weten. Zij dachten dat de koning hun taal niet verstond omdat er een tolk tussen hen stond. Maar Jozef verstond het wel. En bijna kon hij zich niet meer inhouden. Zozeer werd zijn hart overstelpt door liefde.

‘Toen wendde hij zich om, van hen af, en weende.’ (v. 24). Uiterlijk blijft hij hard. Maar achter dat gezicht klopte een hart. Een warm hart, vol liefde en verheugd over de eerste tekenen van berouw bij zijn broers.

Ten tweede: het had allemaal veel erger kunnen zijn voor Jakob. Eén zoon was er achter gebleven in de gevangenis. Maar hij had er negen terug gekregen. Ook dat kwam van Jozefs goedheid. Want wat had hij eerst gezegd? ‘Hierin zult gij beproefd worden: zo waarlijk als Farao leeft! Indien gij van hier zult uitgaan, tenzij dan, wanneer uw kleinste broeder herwaarts zal gekomen zijn. Zendt een uit u, die uw broeder hale; maar weest gijlieden gevangen, en uw woorden zullen beproefd worden, of de waarheid bij u zij.’ (v. 15, 16). Stel je eens voor dat Jozef dit oorspronkelijke plan had uitgevoerd. Als Jakob dan op de uitkijk had gestaan zou hij niet negen, maar slechts één zoon terug hebben zien komen. Zou het hart van de grijsaard niet gebroken zijn bij de aanblik alleen al? En als we nog verder denken: nu kon hij Benjamin onder de begeleiding van negen sterke mannen naar Egypte laten gaan. Anders zou het er maar één geweest zijn. Je ziet: Jozef leek wel hard te handelen, maar er was genoeg om daarachter een warm kloppend hart te ontdekken.

En ook hierin is Jozef weer een type, een beeld van onze Heere Jezus Christus. De leidingen in je leven kunnen hard zijn. Maar als die ‘hardheid’ als gevolg heeft dat je harde hart begint te breken en dat er oprecht berouw komt, zoals bij de broers van Jozef, dan kun je er zeker van zijn (en ik zeg het nu wat onvoorzichtig) dat er tranen zijn in de hemel. Tranen van vreugde, die jij nu nog niet kunt zien; maar die voortkomen uit een Hart vol verlangen om Zich aan jou bekend te kunnen maken. En het moment dat dat gebeurt zal je ook zeker begrijpen dat al die ‘harde’ leidingen niet voor niets waren. Hoe dieper jouw berouw is, hoe heerlijker Zijn Naam zal schitteren.

Is dat de weg die al Gods kinderen doormaken? Ja, in meerdere of in mindere mate wel. Je hoeft echt niet al te lang stil te staan bij de diepte van je berouw of de oprechtheid van je berouw. Maar een gevoel van de zonde en de hopeloosheid erbij om er vanaf te komen zullen alle gelovigen herkennen. Er zullen weinig gelovigen zijn die in de benauwdheid van de broers niet een periode in hun eigen leven herkennen. Een periode waarin de omstandigheden ook zo hopeloos leken, en de zonde zo onvergeeflijk en waarin ze zich afvroegen: kan dit ooit nog goed komen?

En het doel van Jozef was om zichzelf niet alleen als koning maar ook als broeder bekend te kunnen maken. Dat is ook Gods doel in de Heere Jezus Christus. Wandel voort op die weg van berouw en bekering en je zult zelfs wonderlijker dingen gaan zien dan de broers van Jozef. En hoger kunnen kijken dan Jakob ooit gedaan heeft.

